

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
જૈનોલોજી

એક્સ્ટર્નલ ડિપ્લોમા કોર્સ (જૂન-2020 થી અમલમાં)

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

PROGRAM CODE : HNGU 3055

વિષય - જૈનોલોજી

ડિપ્લોમા ઇન જૈનોલોજી સેમિસ્ટર- I

વિષય	ક્રેડિટ	આંતરિક ગુણ	બાહ્ય પરીક્ષા ગુણ	કુલ ગુણ
પેપર 1	04	-	100	100
પેપર 2	04	-	100	100
પેપર 3	04	-	100	100

ડિપ્લોમા ઇન જૈનોલોજી સેમિસ્ટર - II

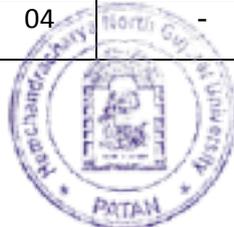
વિષય	ક્રેડિટ	આંતરિક ગુણ	બાહ્ય પરીક્ષા ગુણ	કુલ ગુણ
પેપર 4	04	-	100	100
પેપર 5	04	-	100	100
પેપર 6	04	-	100	100

ડિપ્લોમા ઇન જૈનોલોજી સેમિસ્ટર III

વિષય	ક્રેડિટ	આંતરિક ગુણ	બાહ્ય પરીક્ષા ગુણ	કુલ ગુણ
પેપર 7	04	-	100	100
પેપર 8	04	-	100	100
પેપર 9	04	-	100	100

ડિપ્લોમા ઇન જૈનોલોજી સેમિસ્ટર - IV

વિષય	ક્રેડિટ	આંતરિક ગુણ	બાહ્ય પરીક્ષા ગુણ	કુલ ગુણ
પેપર 10	04	-	100	100
પેપર 11	04	-	100	100
પેપર 12	04	-	100	100

W/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

જૈનોલોજી

એક્સ્ટર્નલ ડિપ્લોમા કોર્સ (જૂન-2020 થી અમલમાં)

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

પ્રસ્તુત ડિપ્લોમા કોર્સમાં પ્રત્યેક સેમેસ્ટર ટીઠ ત્રણ પ્રશ્નપત્રો રહેશે. પ્રથમ બે સેમેસ્ટર પાસ કરનારને ક્રમશઃ સર્ટિફિકેટ કોર્સ નં.1 અને સર્ટિફિકેટ કોર્સ નં 2 પાસ થયાનું પ્રમાણપત્ર આપવું. બીજા વર્ષમાં સેમ-3 અને સેમ-4ની પરીક્ષા આપવાની રહેશે અને સેમેસ્ટરના કોર્સ પૂરા થાય ત્યારે ડિપ્લોમા ઇન જૈનોલોજીનું પ્રમાણ પત્ર આપવું જેનો અભ્યાસ ક્રમ આ સાથે મૂકેલ છે.

પ્રવેશ પાત્રતા:-

- ધો.12 અથવા સમકક્ષ કે જુની એચ.એસ.સી.(ધો.11 પાસ)
- જૈનોલોજી સર્ટિફિકેટ કોર્સની પરીક્ષા પાસ કરનાર વિદ્યાર્થી આ કોર્સના બીજા સેમેસ્ટરમાં પ્રવેશ મેળવી શકશે. બીજા સેમેસ્ટરની પરીક્ષા પાસ કરનાર ત્રીજા સેમેસ્ટરમાં પ્રવેશ મેળવી શકશે.
- પ્રસ્તુત અભ્યાસક્રમ ગુજરાતી, હિન્દી કે અંગ્રેજી માધ્યમ દ્વારા કરી શકાશે.

પરીક્ષાનું માળખું:-

પ્રત્યેક પ્રશ્નપત્ર 100 ગુણનું રહેશે. જેમાં કુલ પાંચ પ્રશ્નો રહેશે.

ઉત્તીર્ણતાનું ધોરણ:-

- પાસીંગ સ્ટાન્ડર્ટ લઘુત્તમ 40 ગુણનું રહેશે.
- વર્ગ-ગ્રેડ યુનિવર્સિટીના ધારાધોરણ મુજબના રહેશે.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

જૈનોલોજી
એક્ઝર્નલ ડીપ્લોમા કોર્ષ (અભ્યાસક્રમ)

સેમિસ્ટર.1

પેપર નં.1 જૈનધર્મનો પરિચય

એકમ- 1 પ્રાચીન ભારતના ત્રણધર્મો

- 1.1 પ્રાચીન ભારતીય પરંપરા- વૈદિક - શ્રમણ
- 1.2 હિંદુ પરંપરા(બ્રાહ્મણ)
- 1.3 શ્રમણ પરંપરા- જૈન
- 1.4 શ્રમણપરંપરા-બૌદ્ધ

એકમ- 2 જૈનધર્મની પ્રાચીનતા

- 2.1 સનાતનતા- અનાદિપણુ
- 2.2 જૈન ધર્મનો પ્રાથમિક ઇતિહાસ
- 2.3 જૈન ધર્મના ઐતિહાસિક પુરાવા
- 2.4 સાહિત્યિક ઉલ્લેખ અને વિદ્વાનોના મત

એકમ- 3 જૈનધર્મની વિશિષ્ટતાઓ

- 3.1 અસ્તિત્વવાદ
- 3.2 અનેકાન્તવાદ
- 3.3 અધ્યાત્મવાદ
- 3.4 અનિષ્વરવાદ

એકમ- 4 જૈન તીર્થંકરો-આગમો

- 4.1 તીર્થંકર તથા સર્વજ્ઞની વ્યાખ્યા -પરિચય, સામાન્ય લક્ષણ
- 4.2 24 તીર્થંકરોનો પરિચય
- 4.3 આગમની વ્યાખ્યા, ઉદ્ભવ અને વિકાસ, શ્વેતાંબર-દિગમ્બરમત
- 4.4 આગમિક સાહિત્ય, આગમ તુલ્ય સાહિત્ય (પરિચય)
(જૈન પારિભાષિકશબ્દો)

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

- પેપર નં.2 જૈનતત્ત્વજ્ઞાનનો પરિચયનો પરિચય
- એકમ - 1 તત્ત્વમીમાંસા-નવતત્ત્વ
- 1.1 તત્ત્વ- પરિભાષા તથા તેનો પરિચય-મહત્ત્વ
- 1.2 જીવ-અજીવ
- 1.3 પુણ્ય-પાપ-આશ્રવ-સંવર
- 1.4 બંધ-નિર્જરા-મોક્ષ
- એકમ - 2 રત્નત્રયી - દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર
- 2.1 રત્નત્રયી -પરિચય
- 2.2 દર્શનનું સ્વરૂપ, પ્રકાર
- 2.3 જ્ઞાનનું સ્વરૂપ, પ્રકાર
- 2.4 ચારિત્રનું સ્વરૂપ, પ્રકાર
- એકમ - 3 ષટ્દ્રવ્ય તથા અનેકાન્તવાદ
- 3.1 દ્રવ્યનો પરિચય-વર્ગીકરણ
- 3.2 જીવ- અજીવ-પુદ્ગલ
- 3.3 ધર્મ-અધર્મ-આકાશ-કાળ
- 3.4 અનેકાન્તવાદ
- એકમ - 4 કર્મવાદ
- 4.1 કર્મસિદ્ધાંતનું મહત્ત્વ
- 4.2 કર્મના પ્રકારો
- 4.3 કર્મપ્રકૃતિઓ
- 4.4 કર્મબંધના હેતુઓ
- (જૈન પારિભાષિકશબ્દો)

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

- પેપર નં.3 જૈનધર્મ- આચાર મીમાંસા
- એકમ - 1 આચારધર્મનો પરિચય
- 1.1 આચારની વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ, મહત્ત્વ
  - 1.2 જૈન આચાર ધર્મની વિશેષતા, અને મહત્ત્વ
  - 1.3 જૈન ધર્મમાં નીતિમય જીવનનું મહત્ત્વ
  - 1.4 આધુનિક સમયમાં જૈન આચારોની આવશ્યકતા
- એકમ - 2 સાધુ-આચાર
- 2.1 સાધુજીવનનાં પાંચમહાવ્રત
  - 2.2 પાંચસમિતિ-ત્રણ ગુપ્તિ
  - 2.3 બાવીસ પરિસહ
  - 2.4 દશધર્મ, 12 ભાવના
- એકમ - 3 ગૃહસ્થ આચાર
- 3.1 જૈન ગૃહસ્થ (શ્રાવક) નું સ્વરૂપ
  - 3.2 પાંચ અણુવ્રત
  - 3.3 ત્રણ ગુણવ્રત
  - 3.4 ચાર શિક્ષાવ્રત
- એકમ - 4 દૈનિક-વાર્ષિક આચાર અને કર્તવ્ય
- 4.1 ષડાવશ્યકનો પરિચય - સ્વરૂપ
  - 4.2 દૈનિક આચાર (ષડાવશ્યક)
  - 4.3 વાર્ષિક આચાર (કર્તવ્ય)
  - 4.4 સંલેખના, વ્યાખ્યા-પ્રકાર-અતિચાર
(જૈન પારિભાષિકશબ્દો)

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN